

Rektori köszöntő

Hazánk gyermekvédelmi ellátórendszerének átalakulása jelentős változásokat indított el a gyermekek számára otthont nyújtó ellátások területén is. Ebben a sokrétű változási folyamatban a TÁMOP 5.4.10-12/1-2012-0001 projekt IV. alprojektje arra törekszik, hogy hathatós segítséget nyújtson a befogadó szülői ellátórendszer minden résztvevője számára. A segítségnek egyik jelentős bázisát az ismeretek gazdagítása és a készségekben való gyarapodás hátterének támogatása, azaz a tananyagfejlesztés jelenti, melyben intézményünk tevékeny részt vállalt.

A váci Apor Vilmos Katolikus Főiskola több éves tapasztalatokkal rendelkezik a gyermekek nevelését, segítségét céljukként kitűző és megvalósító szakemberek felkészítésében. Szakmai munkacsoportunk elkötelezett munkájának eredményeként a projekt tizenegy képzési területének tananyaga 21 kötetben, közel 3000 oldalon készült el, és vált részévé a befogadó szülők és segítők, valamint a gyermekek vér szerinti szülei felkészülésének. Munkánkat mindvégig értékorientált szemlélettel, a család értékeinek, ezen belül az összetartozás, a bizalom, az egymásra figyelés, az elfogadás – emberi kapcsolatokban meghatározó értékeinek – középpontba állításával végeztük. A kötetek anyagai elérhetőek a főiskola honlapján kialakított tananyag-tárházban, mely lehetőséget ad arra is, hogy azokat a gyakorlati tapasztalatok alapján szükség esetén bővíthessük és frissíthessük.

Örömmel nyújtjuk át a létrehozott tartalmakat a képzések szervezői és résztvevői számára abban a reményben, hogy általuk az érintett gyermekek valódi otthonra, gondos és hozzáértő segítőkre találhatnak.

Fülöpné dr. Erdő Mária
az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A IV. alprojekt bemutatása

A TÁMOP 5.4.10-12/1-2012-0001 projekt alapvető célkitűzései az Új Magyarország Fejlesztési Terv és a Társadalmi Megújulás Operatív Program által is rögzített célokra, így a foglalkoztatás fejlesztésére, valamint a társadalmi, gazdasági és területi kohézió megteremtésére irányulnak. A IV. alprojekt vonatkozásában mindez kiemelten a gyermekvédelemre fókuszálva valósul meg. „A konstrukció kiemelt célja a gyermeki jogokra figyelemmel, a családjukban nem nevelhető gyermekek egységes képzettségi szintű professzionális befogadó szülőknél történő elhelyezési lehetőségének bővítése, a befogadó szülői ellátás szakmai színvonalának növelése képzések, továbbképzések útján.” (Részlet a projekt Megvalósíthatósági tanulmányából, 93. o.) A befogadó szülők képzettségének, ismeretrendszerének, pedagógiai érzékenységének és készségeinek gazdagítása biztos alapot jelent a gyermekekről való megfelelő gondoskodás, személyiségfejlődésük támogatása érdekében. Követendő mintát nyújtanak felnövekedésük folyamatában, egyúttal lehetőséget a vér szerinti család támogatására is. Ezzel párhuzamosan mindannyiuk foglalkoztatottsági aránya is eredményesen növekedhet, beleértve a roma családok munkához jutásának pozitív változását is.

A IV. alprojekt a következő célcsoportok számára biztosítja a szakmai fejlődés lehetőségeit:

- nevelőszülők képzése;
- nevelőszülőket képzők képzése;
- hivatásos nevelőszülők átképzése – különleges és speciális ellátási igényű gyermekek gondozása, nevelése;
- nevelőszülők továbbképzése;
- helyettes szülők képzése;
- befogadó szülőket segítő szakemberek képzése és továbbképzése;
- gyermekvédelmi gyámok képzése és továbbképzése;
- vér szerinti szülők felkészítő, kompetenciafejlesztő programja.

A képzések és továbbképzések szervezését, lebonyolítását a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, tananyagainak kidolgozását pedig az Apor Vilmos Katolikus Főiskola végezte.

„A program kidolgozóinak meggyőződése, hogy a gyermek nevelésében érintettek felkészítésének egységes rendszerben, egységes szemlélettel történő kezelése nagymértékben hozzájárul a befogadó szülői hálózatok működésének eredményesebbé tételéhez, az érintett családok helyzetének sikeresebb alakulásához.” (Részlet a projekt Megvalósíthatósági tanulmányából, 127. o.) A tananyagfejlesztés során ezt az egységet kiemelten az értékorientált szemlélet érvényesítése jelentette,

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

miközben az egyes kötetek magas szintű, széleskörű szakmai rálátással, egyúttal mindvégig a gyakorlati tapasztalatokat tükrözve, kapcsolódó példák felhasználásával készültek.

A következőkben bemutatjuk az egyes képzési területekhez készült oktatói segédanyagok és hallgatói tananyagok tartalmi egységeit. A projekt eredményeinek sorában minden területhez kapcsolódóan elkészültek diárorok és hallgatói segédanyagok is, melyek a kötetekkel együtt elérhetőek a főiskola honlapjának tananyag-tárházában (www.avkf.hu/kotetek). A felület lehetőséget nyújt a tartalmi bővítésre, fejlesztésre, így folyamatosan beépítésre kerülnek további lényeges és hasznos témarezszek, kapcsolódó szakmai anyagok és módszertani segédanyagok is a törvényi háttér változásait tükrözve.

Nevelőszülők képzése

A projekt kiemelt törekvése a befogadó szülők képzettségének és foglalkoztatásának növelése. Korábban a befogadó szülők „kevesebb mint 10 %-a rendelkezett OKJ-végzettséggel, így képzettségük, tevékenységük, bár ösztársadalmi szempontból feltétlen hasznos, a foglalkoztatási helyzet javítását nem szolgálta”. (Részlet a projekt Megvalósíthatósági tanulmányából, 97. o.) Mindezért lényegessé vált a beavatkozás, amelyhez a projekt forrásait is hasznosítva immár 1800 nevelőszülő számára valósulhatott meg az OKJ elvárásainak megfelelő képzés. „A „Nevelőszülő” szakképzettség tananyagai az újonnan átdolgozott OKJ szerint megfogalmazott elvárások alapján kerülnek kialakításra, különös tekintettel a szakellátott gyermekek szükségleteinek ellátásához lényeges szakmai, társas és egyéni kompetenciák fejlesztésére. A képzés felnőttképzésként valósul meg, sok esetben más, ma már nem piac képes szakképzettségek kiváltását biztosítja, új, a munkaerő piac igényeihez illeszkedő, hosszútávon alkalmazható szakképzettség megszerzésével.” (Részlet a projekt Megvalósíthatósági tanulmányából, 98. o.)

A képzés kibővült tartalommal széleskörű ismereteket nyújt a jelentkezők számára a pedagógia, a pszichológia, a gyermekvédelem, a jog és az egészségügy területeiről, konkrét eszközöket adva a szakértelemmel végzett feladatok ellátásához. Erre a koncepcióra építve készültek el a nevelőszülők tananyagai, immár az új szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelően. Az új és működő nevelőszülők kötetei a következő fő fejezetekre tagolódnak:

- A befogadott gyermek ellátásának alapfeladatai;
- A családi környezet felkészítésének feladatai;
- A nevelőszülő gyámi és dokumentációs feladatai;
- A gyermek képességeinek kibontakoztatása, az önálló életre való felkészítés feladatai;

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- Különleges ellátási igényű gyermekek gondozási, nevelési feladatai;
- Speciális ellátási igényű gyermekek gondozási, nevelési feladatai;
- Foglalkoztatás I. Idegen nyelv;
- Foglalkoztatás II. Munkavállalói jogok és kötelezettségek;
- Munkahelyi egészség és biztonság.

A tananyagok felépítése egyaránt lehetővé teszi tehát a családi élet, a gyermeknevelés részletes átgondolását és a nevelőszülők feladat- és tevékenységi körének, szakmai kompetenciáinak pontosítását, tudatosítását. A feldolgozott témák kiemelten fókuszálnak a befogadott gyermek átélt élményeire, a vele való bizalommal teli kapcsolat kialakításának fontosságára és módjaira, a gyermeki személyiség érzelmi, kognitív és társas készségekben megmutatkozó fejlesztésének lehetőségeire. Tekintettel arra, hogy a nevelőszülői család mintát is nyújt a gyermek számára, fontos szerepet kapnak a családi dinamika meghatározói, a megfelelő kommunikáció és a konfliktuskezelés, az összhang megteremtésének formái.

Emellett a tananyagoknak köszönhetően jelentősen bővül a jogi, különösen a gyermekjogi és a gyermekvédelmi kérdéskörökben való jártasság, a legfrissebb törvényi változásokhoz illeszkedően a gyermekvédelmi gyám szerepével, feladataival való megismerkedés. A nevelőszülők felkészítést kapnak három év alatti, a fogyatékos, a tartós beteg, valamint a személyiségfejlődési zavarokkal küzdő és a pszichoaktív szerekekkel élő gyermekek, fiatalok gondozásának, ellátásának specifikumairól, ezekben a helyzetekben a családi dinamika változásáról és a segítség lehetőségeiről. Az új szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelően a foglalkoztatási jogviszonyhoz illeszkedő felkészítést és ismereteket is kapnak képzésük során. Mindezeket túl készségeikben gazdagodhatnak az érzelmi ráhangolódás, a problémaérzékenység, a konfliktuskezelés, a tolerancia és a segítőkészség területein. Az önismeret bővüléséhez kapcsolódóan lehetővé válik a kapcsolódó személyes tapasztalatok átgondolása a nevelőszülő-társakkal együtt, melynek hatékonyságáról a képzések résztvevői is beszámoltak.

A tananyagok interprofesszionális jellege teszi lehetővé, hogy a befogadó szülők gondoskodásuk során a leghatékonyabban képviseljék a gyermekek mindenek felett álló érdekét, valamint hogy egy szakmai team tagjaként munkálkodva válhassák valóra a gyermek érdekeinek leginkább megfelelő ellátását. Ennek során a projekt célul tűzi ki az intenzív teammunka fejlesztését, a gyermekek vér szerinti családba való hazagondozását – amennyiben erre van lehetőség –, melyhez a befogadó család és a vér szerinti szülők is segítő felkészítést kapnak.

Nevelőszülőket képzők képzése

A nevelőszülők képzési rendjének megváltozásával összhangban, az egységes szemlélet

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

megvalósítása érdekében a projekt figyelmet fordít a képzők felkészítésére is.

A képzők számára készült kötet tartalmi egységei ugyancsak a nevelőszülői szakmai és vizsgakövetelményekre építenek, azonban kiemelten módszertani segédanyagként került kidolgozásra. Ennek megfelelően az egyes témarészek összhangját követve a legfontosabb ismeretelemek megerősítését célozza, valamint az azok feldolgozásához kapcsolódó gyakorlati javaslatokat, feldolgozásra ajánlott kérdéseket tartalmazza. Szempontokat szolgáltat a tartalmi kérdéskörökön belül és azokon túl is, támaszul szolgálva a képzők munkájához, a nevelőszülők képzése során érvényesíthető pedagógiai eszközök, ötletek, javaslatok érvényesítése érdekében.

Hivatásos nevelőszülők átképzése – különleges és speciális ellátási igényű gyermekek gondozása, nevelése

A projekt keretében már a megváltozott OKJ-képzéshez kapcsolódóan, a befogadó szülők képzésében is megmutatkozott a különleges, valamint a speciális ellátási igényű gyermekekre való figyelés fontossága. Mindezzel hangsúlyt kapott a célcsoportok iránti érzékenység, a szakemberré válás folyamatában pedig a kapcsolódó ismeretek szerepe. Azok a nevelőszülők, akik a korábbi képzési struktúrában készültek fel vállalt hivatásukra, ugyancsak lehetőséget kapnak ismereteik és készségeik bővítésére annak érdekében, hogy a gondozásukba kerülő különleges vagy speciális ellátási igényű gyermekek nevelése hatékonyabbá válhasson (ennek során a nevelőszülők is „különleges” vagy „speciális” nevelőszülőkké válhatnak). A kapcsolódó kötetek leginkább e két csoportra fókuszálnak, nem hagyva figyelmen kívül az ún. kettős szükségletű gyermekek, fiatalok helyzetét és ellátásának sajátosságait sem.

A különleges ellátási igényű gyermekek körébe tartoznak például a három év alatti gyermekek, akik személyiségfejlődésüknek igen érzékeny és meghatározó időszakában vannak. Mindezt a kötetek fejezeteiben a fejlődés jellegzetességein, figyelemfelhívó jelein túl főként a kötődés, a ráhangolódó nevelés fontossága, a képességfejlesztés alapja kerültek kiemelésre a kisgyermekek sajátos nyelvén, a játékon keresztül.

Ugyancsak különleges ellátási igényűek a fogyatékos gyermekek, a róluk való gondoskodás specifikumait a tananyag az egyes fogyatékosági csoportokhoz hangoltan összegzi, kitérve a személyiségjegyek bemutatására, valamint a környezet szükséges viszonyulásának, a fejlesztésben nyújtott segítségének módjára.

A tartós betegségekkel küzdők és családjaik igen megterhelő élményeket élnek át, melyek lélektani sajátosságait a betegszerephez és ugyancsak a

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

környezet szükséges viszonyulásának, segítése jellegzetességeihez kapcsoltn mutatja be a tananyag.

A speciális ellátási igényű gyermekekről, fiatalokról való gondoskodás, nevelésük sajátosságainak összegzése során sor kerül a pszichés zavarok figyelemfelhívó jeleinek részletezésére, külön hangsúlyt helyezve az agresszivitás kapcsolódó kérdéseire. Az egyes pszichoaktív szerek hatásmechanizmusán túl a nevelőszülők megismerhetik a drogfogyasztás mintázatait, bemutatva a család szerepét, lehetőségeit a kezelés, a megelőzés folyamataiban.

A különleges és a speciális ellátási igényű gyermekekről, fiatalokról való gondoskodás nem feltétlenül válik el egymástól, hiszen előfordul, hogy a halmozott problémák egyszerre ragadhatók meg. A nevelőszülők számára ezért a kötetek kitérnek az ún. kettős ellátási igényű gyermekek, fiatalok gondozásának, nevelésének folyamataira, sajátosságaira. Ennek kapcsán az ellátórendszer szerepköre kerül a figyelem előterébe, a gyakran megvalósuló kirekesztés helyett pedig az integráció lehetőségeinek bemutatása történik.

Tekintettel arra, hogy a különleges és a speciális ellátási igényű gyermeket nevelő származási család alapvetően megterhelő helyzetben van, a számukra segítséget, átmeneti gondoskodást nyújtó befogadó szülők munkája is nehezítetté válik a gyermek hazagondozásának támogatásában. A nevelőszülők kötetében ezért a fontos ismereteken túl kiemelésre kerülnek megerősítendő készségek is: a problémaérzékenység és a stressztűrő képesség, az elfogadás és a megértő készség növelése annak érdekében, hogy megfelelő mintát nyújtsanak a gyermek és vér szerinti szülei számára.

Nevelőszülők továbbképzése

A projekt egységes szemléletéhez igazodóan figyelemmel fordul a nevelőszülők kötelező továbbképzésének kísérése, tartalmi gazdagítása irányában is. Nevelőszülők közvetlen gyakorlati tapasztalatai nyomán a kapcsolódó kötet olyan tartalmi egységekre épít, amelyeket gyakran átélnek, s amelyekkel kapcsolatban érdemes és szükséges a megoldási lehetőségek körvonalazása.

Mindezért a köteteknek részét képezi a befogadott gyermekek hazagondozásának folyamatára való fókuszálás, kitérnek annak lehetséges formáira, stratégiáira, érzelmi jellegzetességeire, valamint a segítség lehetőségeire.

Ezen kívül a kötetekben kiemelt figyelem irányul a magatartási jellegzetességeikben tapasztalt megnyilvánulások, tünetek csökkentésére. A főbb jegyek ismertetése mellett leginkább a segítségül szolgáló viszonyulásmód bemutatása, s olyan gyakorlati gondolatok összegzése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

a cél, amelyekkel a befogadó szülői hivatás beteljesítése eredményesebbé, egyúttal pedig szakszerűbbé és érzékenyebbé is válhat.

Helyettes szülők képzése

A Szociális képzések rendszerének modernizációja keretében a TÁMOP 5.4.10-12/1-2012-0001 projekt nemcsak azon gyermekek számára törekszik segítséget nyújtani, akik hosszabb-rövidebb ideig szakellátásba kerülnek, hanem kiemelten tekint más élethelyzetekben személyes gondoskodást, családot pótló ellátást nyújtó átmeneti gondozási formákra is. A vér szerinti szülőknek ugyanis lehetősége van helyettes szülők segítségét kérni abban az esetben, ha a szülő egészségügyi állapota, életviteli problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban átmenetileg nem tudják megoldani.

A helyettes szülők a gyermekjóléti alapellátás keretében kapcsolódnak be a gyermek gondozásába-nevelésébe, miközben a vér szerinti szülők szülői felügyeleti joga is megmarad. Segítő bekapcsolódásuknak az ellátás körülményeit tekintve lehetőség szerint minél kevesebb változás mellett, és a gyermek mindenek feletti érdekének érvényesülésével kell megvalósulnia. Eközben a helyettes szülőknek szerepe lehet a gyermek gondozásán-nevelésén, tanulmányi előmenetelének, erkölcsi szocializációjának támogatásán túl az egészségügyi ellátásában és esélyegyenlőségének biztosításában. Mindemellett pedig mintát is nyújtanak a származási család számára a nehéz élethelyzetekkel, feszültségekkel való megküzdéshez, a családi dinamika egyensúlyához, a munkamegosztás, a szokások formálása területeihez kapcsolódóan.

A tizenkét évnél fiatalabb gyermekek elhelyezése során tehát leginkább a családi körülmények biztosítása elsődleges. A helyettes szülők leginkább akkor tudják hivatásukat beteljesíteni, ha a vér szerinti szülőkkel folyamatos együttműködés kíséri a gondozás-nevelés mozzanatait, hiszen végső céljuk a gyermek szakellátásba kerülése helyett a hazagondozás támogatása.

A IV. alprojekt tananyagfejlesztő tevékenységeinek sorában is figyelem irányul a helyettes szülők tevékenységére. A képzéshez kapcsolódó oktatói és hallgatói kötetek részletesen bemutatják az előzőekben jelzett területek szakmai ismeretanyagát és azok gyakorlati vonatkozásait. A gyermek „vendégként” való befogadásához és ellátásához kapcsolódó sajátos kapcsolatba lépés, viszonyulásmód és gondozás keretein túl összegzik a helyettes szülők feladatait, szerepköreit, s mindezek eredményességének meghatározóit annak érdekében, hogy a gondozásukba került – akár különleges vagy speciális ellátási igényű – gyermekek számára biztonságot hordozó, meleg érzelmekkel kísért családi közösséget nyújtsanak támaszul az átmeneti

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

bekapcsolódásuk időszakában is.

Befogadó szülőket segítő szakemberek képzése és továbbképzése

A befogadó szülői hivatás jelenlegi formálódásával párhuzamosan a TÁMOP 5.4.10-12/1-2012-0001 projekt keretében külön figyelem irányul azoknak a segítő szakembereknek a felkészítésére, akik a nevelőszülők feladatkörének professzionális megvalósítását kísérik. Nagy szerepük van abban, hogy a befogadó család életének örömei megoszthatóvá, ezzel készségeik tudatosíthatóvá, értékes stratégiáik megerősíthetővé, nehézségeik pedig felülírhatóvá váljanak.

A befogadó szülőket segítő szakemberek kötetei áttekintik az érintett családok életének, élményeinek, ezáltal a más gyermekvédelmi szakemberrel feldolgozni kívánt kérdésköröknek csomópontjait. Kiemelten elemzik a tanácsadói attitűd és viszonyulás sajátosságait, egyaránt merítve a klasszikus rogersi humanisztikus, a családterápiás, valamint a coaching szemlélet alapjaiból, gyakorlatából. A tevékenység hatékonyabb kibontakoztatása érdekében hangsúlyt kap a krízisek témaköre, főként a krízisintervenció lehetőségei és az eredményességét meghatározó tényezők, valamint a konfliktushelyzetek típusai és feloldásuknak formái. A köteteknek részét képezik a tanácsadás hibalehetőségei, valamint a tanácsadó személyiségének fokozott igénybevétele, a kiegészítés és annak megelőzési lehetőségei, a személyiség érzelmi teherbíró képességének fokozása, megerősítése érdekében.

A tananyagok célja továbbá a nevelőszülői és a helyettes szülői tanácsadó feladat- és tevékenységi területeinek bemutatása: a befogadó családok gondozó-nevelő munkájának kísérése az alkalmasság feltérképezésétől a családi dinamika követéséig, valamint egyfajta felügyelete a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve. Segítő szerepe van továbbá a gyermek vér szerinti családjához való hazagondozásában, egyúttal a befogadó család felkészülésében a gyermek elengedésére és a következő befogadott gyermek érkezésére. Mindemellett a szakmai dokumentáció szakszerű, hiteles vezetésében is segítséget nyújt.

Mindezen összetett nevelőszülői tanácsadói feladatkör természetesen olyan személyiségeket kíván, akikben a befogadó család megbízhat, akikkel egy ráhangolódo, „interaktív tanulási folyamat” élhető át – csak így nyújthatnak hatékony segítséget a befogadó család és a gyermek kapcsolatának pozitív formálásában. Munkájának eredményes betöltéséhez fontos ismernie az aktuális jogi környezeten túl a jól működő és a diszfunkcionális családok sajátos működését, esélyegyenlőségi, valamint etnikai sajátosságokat is. A kidolgozott tananyagok célja a szakmai ismeretek gazdagításán túl a segítői készségek aktivizálása, tudatos alkalmazásának támogatása is.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Gyermekevédelmi gyámok képzése és továbbképzése

A 2014. év jelentős változást hozott magával hazánk gyermekevédelmi rendszerének átalakulása során a gyermekevédelmi gyámság jogintézményének bevezetésével. A gyermekevédelmi gyám személyére leginkább akkor van szükség, amikor a kiskorú gyermek szülei nem gyakorolják – vagy nem gyakorolhatják – szülői felügyeleti jogukat, így olyan ún. életút-felelősként kapcsolódik be a gyermek élettörténetének alakulásába, amellyel állandóságot, személyre hangolt figyelmet biztosít számára.

A gyermekevédelmi gyám egyik legfontosabb feladata, hogy figyelemmel kísérje és elősegítse a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, ellenőrizze teljes körű ellátásának megvalósulását. Ellátja következetes képviselőt, segíti jogainak gyakorlását és azok intézményi érdekektől független érvényesítését. Munkájának részeként gyámoltjával személyes és rendszeres kapcsolatban áll, így véleményének megismerésével és figyelembevételével nyújt számára segítséget.

Az oktatói segéd- és hallgatói tananyagok célja a gyermekevédelmi gyámság jogintézményének, feladatkörének bemutatása, építve a vonatkozó jogszabályi háttérre, valamint munkája pedagógiai és pszichológiai sajátosságaira. Ennek keretében a kötet kiemelt figyelmet szán a gyermekevédelmi gyámok szerepére a gondozás-nevelés, a kapcsolattartás vonatkozásában, valamint a tanulás támogatása folyamatában, ezáltal a sikeres pályaszocializációban, a tehetséggondozásban. Kitér a törvényes képviselő és a vagyonkezelés sajátos feladatköreire is. Munkájának hatékonyabbá tétele érdekében részletező bemutatásra kerül a gyermek megismerésének eszközeként használt segítő beszélgetésben betöltött szerepkör, a konfliktuskezelés lehetőségei, illetve az etnikai sajátosságokra irányuló figyelem, valamint az esélyegyenlőség biztosításának módjai.

Vér szerinti szülők felkészítő, kompetenciafejlesztő programja

A befogadó szülőkre irányuló sokoldalú figyelmen túl a TÁMOP 5.4.10-12/1-2012-0001 projekt IV. alprojektje egyedülálló módon tekint a nevelésbe vett gyermekek származási családjára, vér szerinti szüleire is. A nevelőszülők ugyanis eredendően csak abban az átmeneti időszakban nyújtanak segítséget a gyermek gondozásában-nevelésében, ameddig családja felkészültté nem válik a visszafogadására. Minden gyermekevédelmi szakember feladata mindent megtenni annak érdekében, hogy a gyermek egészséges testi-lelki fejlődését célul kitűzve hazagondozása mihamarabb megvalósulhasson. Ehhez nélkülözhetetlen, hogy a vér szerinti szülők ismeretei és készségei gazdagodjanak, és családi működésükben, valamint a gyermeknevelés

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

terén is tudatosabbá váljanak.

A vér szerinti szülők köteiben mindennek támogatása érdekében áttekintésre kerül a család mint rendszer szerepe, valamint az egyén oldaláról meghatározó tényezők. A szülők megismerhetik a nevelési stílus, a családi dinamika sajátosságait, főként a származási családokban gyakori jellemzőket, melyek korábban a gyermek családból való kiemelését is indokolták tették. A nem megfelelő minta változásának elősegítéséhez összegzésre kerülnek a lelki egészséget, a biztonságos felnövekedést segítő családi működésbeli meghatározók.

Hangsúlyt kap továbbá a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetekkel való megküzdés eszköztára csakúgy, mint a gyermekkel való játékos kapcsolatba lépés, a megfelelő kommunikáció, az értő figyelem, a tanulás segítése, a munkamegosztás fontossága és gyakorlati lehetőségei. Az egyes témareszek feldolgozása során azok gyakorlati megvalósulásának, a kapcsolódó élethelyzetek példáinak bemutatása is a tananyagok részét képezi.

Tekintettel arra, hogy a vér szerinti szülők számára is szükséges ismerni a befogadó szülők szerepét a gyermek hazagondozásában, a kötetek kitérnek ennek folyamatára, befolyásoló, segítő tényezőire, s általuk a szülő-gyermek kapcsolat formálásának lehetőségeire. A vér szerinti családok életvezetési készségeihez kapcsolódóan továbbá a pénz- és adósságkezelés meghatározói és eredményesebbé tételének lehetőségei, valamint a munkavállalás sikerét meghatározó tényezők is a kötetek részét képezik.

Mindezek átgondolásával, s a kapcsolódó ismeretek és a személyes eszköztár bővülésével a gyermek visszafogadásának folyamata is eredményesebbé válhat, hiszen a család immár egy magasabb egyensúly elérésével válhat képessé otthonuk nyugalmanak, az érzelmekben gazdag, kiegyensúlyozott nevelésnek biztosítására. A tananyagfejlesztő munka eredményeivel a projekt mindennek támogatásában hasznos segítséget törekszik nyújtani a vér szerinti családok számára.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE